

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Иргэжэ Сөвөдэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

№ 84 (5755)
АПРЕЛИИ
29
ПЯТНИЦА
1949 он

Сэн 20 мүнгэн

Советскэ Союзай ажалшад! Промышленностьда, транспорт дээрэ, хүдөө ажахыда саашанхи техникскэ хүгжэлтэ туйлахын түлөө тэмсэгты! Шэнэ техникэ нэбтэрүүлэгты, үйлэдбэрийн технологиине нарижуулан найжа-руулагты! Үргэн хэрэглэй эд товарнуудай сэнгые саашадань химдаруулгын үндэһэн болохо ажалай бүтээсые тогтоонгуй дээшлүүлэгты!

(1949 оной Майн 1-дэ зорюулагдан ВКП(б)-гэй ЦК-гэй урвалнуудайа.)

Социализм байгуулгын коммунистическэ метод

20 жэлэй саада тээ нэгэдэхини табанжэлэй түсэб багаридаан байгаа. Тэрэ түсэб болбол арай ажахы түсэбэй өөр түсэб, манай дүрэнэй Үргэжэ ехэ болохо хэрэгтэ түүхэтэ үлээн ээлһэн байна.

на. Тэдэнэй түрүүшын зэргэдэ — 10 ба 20 жэлэй түсэбүүдэ дүргэһэн, ажалай арга методые уралан нарижуулан Социалистическэ Ажалай Геройнууд.

СССР-ые индустриализацилгын үлэе, социализм байгуулгын түлөө коммунистическэ методые үргэжэ туг улам ехэ хүсэтэйгөөр дэлгэрлэһэн парти болбол брхы пролетарины, город ба деревинини ажалшадны урлална.

Советскэ арадай шэн габьяата ажал хадаа дайнай хүлэй табанжэлые гансахан дүргэжэ бэшэ, холо үлүүлэн дүргэжэ найдабари олгоно. Энээн тухай 1-дэхи квартал соо СССР-эй арадай ажахые дүргэжэ бодохоо ба хүжөөхө гүрэнэй түсэбэй гүйдэхлэй дүнгүүд тухай СССР-эй Министрүүдэй Сөвөдэй дэргэдэхи Статистическэ Управлениин мэдээлэл хэлэжэ үгэнэ. Ехэ болгодоһон түсэбүүдэй ингэжэ амжалттайгаар дүргэжэ байһан ябадал хадаа социалистическэ түсэбэй бүри шэнэ, улам дээдэ шатада гараад байһые харуула.

1949 оной нэгэдэхини квартал ба март харын хүдэлмэрийн дүнгөөр республикын промышленность ба транспортын удаахи түрүү предпринимүүдэ дайнай хүлэй сталинска табанжэлэй түрүүшүлэй республиканска Хүндэлэй Доскада бэшэхэ гэжэ БМАССР-эй Министрүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй Областной Комитетэй бюро тогтообат:

ЗЭДЫН КОМБИНАТ — директорын Л. В. ТИМОШЕНКО, ВКП(б)-гэй Городокско горкомой секретарь С. М. ШОТИН, профсоюзай райкомой түрүүлэгшэ С. И. ЯТКАРИН.

ГАЛУУТА НУУРАЙ РУДОУПРАВЛЕНИ — архилэгшэн Д. Б. ЯЛЕВСКИЙ, партбюрогой секретарь Л. Б. ШАХОВ, месткомой түрүүлэгшэ Н. Т. БАБИЧЕВ.

МЕХАНИЗИРОВАННЭ ШЭЛЭЙ ЗАВОД — директорын нүхэр Д. С. БОЛСОХОВ, парторганизациин секретарь Н. И. МИРОНИЧЕВ, завкомой түрүүлэгшэ К. С. КОЗУЛИН.

СЭМБЫН ФАБРИКА — директорын В. Ф. ПАРШИН, парторганизациин секретарь В. А. ФЕДОРЕНКО, фабзавкомой түрүүлэгшэ М. А. МАЛЫШЕВ.

СУДНО ЗАБАРИЛГЫН ЗАВОД — директорын П. Н. ВОСТОКОВ, парторганизациин секретарь Н. В. ОРЛОВ, завкомой түрүүлэгшэ М. И. ПОПОВ.

СПИРТЫН ЗАВОД — директорын Ю. М. ОРЛОВСКИЙ, парторганизациин секретарь Р. В. Михалев, завкомой түрүүлэгшэ И. И. ПРОХОРОВ.

ЛИКЕРО-АРХИИН ЗАВОД — директорын Ф. И. МОЛЧАНОВ, парторганизациин секретарь П. Я. БАЧУРИН, завкомой түрүүлэгшэ И. И. ТИМОШКИН.

«МЕХАНЛИТ» ЗАВОД — директорын А. Н. ФЕДОРОВИЧ, парторганизациин секретарь А. Г. БАСОВ, завкомой түрүүлэгшэ Г. А. КАРАТУЕВ.

«СОЮЗЗАГОТТРАНСЫН» АВТОТРЕСТ — архилэгшэн И. С. ВЕТОШНИКОВ, парторганизациин секретарь И. И. ГОРВЕНКОВ, месткомой түрүүлэгшэ П. А. ИВАНКОВ.

НЮТАГАЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИ МИНИСТЕРСТВИИ «МЕТАЛЛОПРОЦЕСС» ЗАВОД — директорын И. С. ЕЛЬЦОВ, парторганизациин секретарь П. В. ДЫМАРЕВ, завкомой түрүүлэгшэ К. Н. ЛЕВША.

НЮТАГАЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИ МИНИСТЕРСТВИИ «МЕТАЛЛОПРОЦЕСС» ЗАВОД — директорын И. С. ЕЛЬЦОВ, парторганизациин секретарь П. В. ДЫМАРЕВ, завкомой түрүүлэгшэ К. Н. ЛЕВША.

НЮТАГАЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИ МИНИСТЕРСТВИИ «МЕТАЛЛОПРОЦЕСС» ЗАВОД — директорын И. С. ЕЛЬЦОВ, парторганизациин секретарь П. В. ДЫМАРЕВ, завкомой түрүүлэгшэ К. Н. ЛЕВША.

НЮТАГАЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИ МИНИСТЕРСТВИИ КОНДИТЕРСКА ФАБРИКА — директорын П. А. НАРХИНОВ, месткомой түрүүлэгшэ П. М. ЖЕПХОЛОВ.

БАРИЛГЫН МАТЕРИАЛНУДАЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИ УПРАВЛЕНИИ УЛАН-УДЫН ЧЕРЕПИЧНЭ ЗАВОД — директорын нүхэр КИРИЛЛОВ, профорг В. П. КУЗНЕЦОВ.

«БУРМОНГОЛЕС» ТРЕСТЫН ХАНДАГАЙН ЛЕСПРОМХОЗ — директорын Д. А. ШАТИЛОВ, парторганизациин секретарь И. А. БОРОДИН, рабочкомой — түрүүлэгшэ Г. А. МИРОНОВ.

КУРБЫН ЛЕСПРОМХОЗ — директорын А. Г. МОЧАЛОВ, парторганизациин секретарь Ф. Б. ПАЛЫНУЕВ, месткомой түрүүлэгшэ С. О. ЦИММЕР.

УЛАН-УДЫН МОДОНОЙ ЗАВОД — директорын В. Ф. БАГОВ, парторганизациин секретарь С. Г. ПОНОМАРЕВ, завкомой түрүүлэгшэ Е. А. СИНЕЛЬНИКОВ.

УЛАН-УДЭ СТАНЦИИ ВАГОННО ДЕПО — начальнигы Г. П. КИШИНСКИЙ, партбюрогой секретарь А. П. БОРОДУЛИН, месткомой түрүүлэгшэ В. И. КАЛАБАШКИН.

ГАЛУУТА НУУРАЙ ЗАГАНАЙ ЗАВОД — директорын И. Т. ПЕСТЕРОВ, парторганизациин секретарь П. И. СНОВАЛИН, завкомой түрүүлэгшэ М. В. ШОДОНОВ.

ДУБИНИНСКА ЗАГАНАЙ ЗАВОД — директорын И. Ф. ЯКУШЕВ, парторганизациин секретарь А. Ф. РОГОВ, завкомой түрүүлэгшэ К. В. МОСКВИТИН.

УСТЬ-БАРГАЖАНАЙ ЗАГАНАЙ КОМБИНАТ — директорын Д. А. ЧИРКОВ, парторганизациин секретарь Д. А. ВОПИЯШИН, завкомой түрүүлэгшэ И. И. КВАСОВ.

ПРИБАЙКАЛЬСКА АЙМАГАЙ МАСЛОПРОМ — архилэгшэн И. А. ТАРАСОВ.

ЗУУН-СИБИРИИ ТҮМЭР ЗАМАЙ НАУШКИ СТАНЦИ — начальнигы А. Д. СЛАВУТА, месткомой түрүүлэгшэ С. М. ВАНЮКОВ.

УЛАН-УДЫН ХЛЕБОКОМБИНАТ — директорын Н. И. ВОРОБЬЕВ, парторганизациин секретарь К. Б. ХАДАНОВ, завкомой түрүүлэгшэ Г. Н. БУЛГАКОВ.

«СЕЛЪЭЛЕКТРОГРОЙ» ЭЛЕКТРО-МЕХАНИЧЕСКА МАСТЕРСКОЯ — директорын Л. Б. КНИЖИН, парторганизациин секретарь Г. А. ФРОЛОВ, месткомой түрүүлэгшэ Н. Д. МОЙСИДИ.

МАХОРКЫН ФАБРИКА — директорын А. Е. ВАСИЛЬЕВ, месткомой түрүүлэгшэ И. В. ТИТОВ.

ОЛЗОБОРИЛГЫН КООПЕРАЦИИ КИРОВЭЙ НЭРЭМЖЭТЭ ОЛЗОБОРИЛГЫН АРТЕЛЬ — түрүүлэгшэн П. М. БАРАНОВ.

«БУРЛЕСХИМСОЮЗАЙ» «СНЕЖНАЯ» ГЭЖЭ ОЛЗОБОРИЛГЫН АРТЕЛЬ — түрүүлэгшэн П. П. РАЗУВАЕВ.

НЮТАГАЙ ТУЛИШИИ МИНИСТЕРСТВИИ ПРОМЫШЛЕННОСТИИ УПРАВЛЕНИИ ГАЛУУТА НУУРАЙ № 3 ШАХТА — архилэгшэн Ф. П. ШАДРИН, парторганизациин секретарь П. Б. БУДАЕВ.

ЭДЕЭ-ХООЛОЙ МИНИСТЕРСТВИИ ПРОМЫШЛЕННОСТИИ БАРГАЖАНАЙ АЙМАГАЙ ПИШЕКОМБИНАТ — директорын Л. М. РОЗЕНРАУХ.

ЗУУН-СИБИРИИ ТҮМЭР ЗАМАЙ 13-ДАХИ ДИСТАНЦИ — начальнигы А. Д. СКРИПКИН, парторганизациин секретарь А. П. АРТАМОНОВ, месткомой түрүүлэгшэ С. З. ВАСИЛЬЕВ.

БИЧУРЫН АЙМАГАЙ ПРОМКОМБИНАТ — директорын Г. Н. ТЕТЕРИН, парторганизациин секретарь А. А. НАУМОВ, месткомой түрүүлэгшэ нүхэр КОЗУЛИН.

Советскэ идеологийн арюун сэбэр байхын түлөө!

Советскэ наука, литература ба искусство болбол большевистскэ парти, аравдуудай агууехэ вождэ нүхэр Сталиной зориг бадаруулагша залан хүтэлбэрилэгдэ доро хүжэн мандалжа байна. Идеологическа хүдэлмэрийн асуудалнууд тушаа ВКП(б)-гэй Центральна Комитетэй тогтоолнууд бүхы идеологическа хүдэлмэринүүдэ улам найжаруулаха хэрэгтэ, наука, литература ба искусстводо алдартай найхан амжалтанууде олгохо хэрэгтэ туйлай ехэ ашаг туха хүргөө.

хатуугаар тэмсэхэ тухай асуудалнууде хэлсэжэ, большевистскэ шүүмжэлэлые хурсаар ябуулан ба космополитиудай жэгшүүритэ ашанууде элзүүлэн гаргаһан байна. И. Альтман Ф. Левин, Т. Стрешнева—Сальманович ба бусад хэдэн нюурууд буржуазна космополитиудай позиция дээрэһэ манай бурят-монголой советскэ литературада хоро хэхые оролдоһон ба манай уранзохоелые буржуазна националистическэ ба космополитическэ эгээдүүдэ сэрбүүлхэ ябадалда хаад түбэр, ушаруулхы хүсэһэн байба.

Манай республикын идеологическа фронтын хүдэлмэрилэгшэд ВКП(б)-гэй Обкомой хүтэлбэри доро ябажа, партиин Центральна Комитетэй түүхэтэ тогтоолнууде хэлбэрилтгүүгөөр бэлдүүлэнэй ашаар, наука, литература ба искусствосаашан хүжөөхэ хэрэгтэ бага бэш амжалтанууде туйлаа. Бурят-Монголой түүхые зохохо талаар ехэһэн ажал хэгдэжэ, эртэ балар сагнаа мүнөөдөр хүртээрхи бурят-монгол арадай тобош түүхэ хэлбэгдэхэ бэлдхэгдэжэ байна.

Космополитизмын «идея» баримталан ябуулагша Д. Чернынов гэгшэ бурят-монголой советскэ литературын үүсхэн байгуулагша, республикын арадай уранзохоелшо нүхэр Хоца Намсаревич Намсаревич түүрүүггөе балардуулгын зорилго, тэрэнэй эрхим зохоолнууде («Цырепил» ба бусад олон расказууде) муушалан гүжэрдэжэ, манай литературын хүжэлтэдэ хаад ушаруулхы оролдоһон байгаа.

Республикын түүрү уранзохоелшод ба искусствын ажал-ябуулагшад өөһэднэгөө үүсхэн зохоохы хүдэлмэридэ томо томо алхамууде хэжэ, литературын ба искусствын идэйнэ хэмжээгээрэ үндэр, уран-найханайгаа талаар гое найхан шэнэ зохоолнууде бии болгоо.

П. Малакинов гэгшэ өөрынгөө «зохоолнууд» соо буржуазно-националистическэ ба космополитическэ үзэлнүүдэ номнодог байһанинэй элзирэ. А. Уланов гашуудан дорой «шүлэгүүд» бэшэхэһэ гадна, хархис хаан-феодалуудай эпос «Гэсэры» һүүлэй үдэр хүртээр үмөөржэ байһан юм. Цырендулма Дондукова болбол бурят-монголой советскэ литературын амжалтанууде арасан ба республикын эрхим уранзохоелшодые хардаха гүрдэхэ гэгшэн нэгдэлгэ гаргаһан байгаа.

СССР-эй арадай артист Гомбожа Цыдынжапович Цыдынжаповта Сталинска шан олгоһон ябадал манай бурят-монгол арадай искусство ба литературын бадаралтые харуулан туйлай ехэ удаханартай хэрэг мүн.

А. Панчуков, А. Дуринов, Г. Румянцев гэгшэдэйшэ, мүн зарим бусад хүнүүдэй науца ба литературан зохоолнууд соошье томохон алдуу эндүүнүүд гарган байха юм.

Наука, литература ба искусствын талаар манай республикада һүүлэй жилүүдтэ туйлагдаһан амжалтанууд хадаа буржуазно-националистическэ этгээдүүд — Шулукшин, Манжигеев, Бальбуев, Метелница (Ицкович) гэхэ мэтын дайсагдтай эрид шангаар тэмсэжэ туйлагдаһан байха юм.

Манай науца хүдэлмэрилэгшэд, уранзохоелшод ба литературын ажал-ябуулагшад болбол областной партиини организациин хүтэлбэри доро космополитиуд ба буржуазна националистнууде үй бута сохижо, өөһэднэгөө творческо ехэ ажалда шэнэ шэнэ амжалтанууде туйлахаар бэлэн. Космополитиуде элишлэн гаргалга, тэдэнэй хорото ябууланууде усадхалга — манай наука, литература ба искусстводо бүри үндэр бадаралтые хангаха нэгэн шухала нүхэсэл мүн байһанинэй мэдээжэ.

Мүнөө манай парти, манай идеологическа фронтын түүрү хүдэлмэрилэгшэд хадаа советскэ патриотизмда харша, буржуазно-националистнуудай ахалдунэр — уг гарбалгүй космополитиудта эсэргүүсэн хатуу шанга тэмсэл ябуулжа, манай арюун сэбэр советскэ идеологиине бузарлахы хэдэһэн эдэ бузар буртгас космополитиуде үй бута сохижо байна.

Наука, литература ба искусствын ажал-ябуулагшад зорилго болбол марксизм-ленинизмын сурталгае, социалистическэ реализмын принципүүдэ ба агууехэ ород арадай гайхамшата дувонго байлгые шудалһын тула зоригтой ба нэтэрүүгээр хүдэлмэрилжэ, энээнэй ашаар манай үнэн бодото байдалай һур хүсынь, гое найхан ба олон гайхамшата талануудыне харуулан идэйнэ түгэс, гүнзэги удхатай, науца ба ураннайханай талаар үндэр зохоолнууде бии болгохо ябадал болоно.

Ашаг шэмэ ехэтэй шэнэ үүлтэрэй мал

Социалистическэ малажал хадаа ашаг шэмэ ехэтэй Эхэ оройнойгоо шэнэ үүлтэрэй мануудар баяжаба. Эдэ үүлтэрнүүдэ бии болгошод Сталинска шангай лауреадуудай үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байна.

нидой тоо толгой зуу мянга хүрбэ. «Грузинская овца» гэжэ үүлтэрэй хони бии болгоһоной түлөө Грузинска научно-шэнжэлэлгын малажалдай институтай науца хүдэлмэрилэгшэ А. Г. Натрошвили гэгшэ Сталинска шанда хүртэбэ. Элитэ мэргэжэлтэ зоотехническэ наукин новатор нүхэр Натрошвили гэгшэ энэ үүлтэрые бии болгоһын тула арбан долоон жэл соо худэлмэрилһэн байна. Тэдэ хонидыне наришаг нооһороо, томо бэээрэ ба туубарин адуулгада базар үлүү һайн байлгаара бусад хонидоо илгарна.

Сибирин шэрүүн хүйтэн уларилэй эрхэ байдалда таараһан наринооһото үүлтэрэй хониды бии болгохо тушаа Алтайска хизаарай хэдэн науца хүдэлмэрилэгшэд ба мэргэжэлтэд И. Ф. Логиновой хүтэлбэри доро олон жэл соо худэлмэрилһэн байна. Энэ худэлмэрин толотомо амжалтаар дүргэдэ. Тэдэнэрэй бии болгоһон «Сибирин рамбуле» гэжэ наринооһото шэнэ үүлтэрэй хонид ашаг шэмээр ногай мериносуудһаа һураггүй үлэхэ байна. Энэ үүлтэрэй хонид нилээд томо бээтэй ба нооһонийн ута — 8 сантиметр болохо юм. Тэрэнэй амидын шэгнүүр 100—110 килограмм хүрэдэг ба нооһонийн жэл соо 11—12 килограмм болодог байна. Мүнөө шэнэ үүлтэрэй хонидоо.

Ярославска областин Брейтовск гүрэнэй племенной рассаднигта олон түл үгэдэг ба түлын түргэн тэнжэдэг шэнэ үүлтэрэй гахай В. М. Федориной хүтэлбэрээр бии болгодобо. Тэрэ гахайн амидын шэгнүүр 285 килограмм болодог байна.

«Брейтовская» гэжэ үүлтэрэй гахайнууд центральна, баруун ба хойто областьнуудта үсхэбэрлэгдэхэ юм.

«Брейтовская» гэжэ үүлтэрэй гахайнууд центральна, баруун ба хойто областьнуудта үсхэбэрлэгдэхэ юм.

Навигаци нэгдэбэ

Урин дулаан боложо, үһа голнуудай мүйлэн шоморбо. Сэлэнгэ мурэн сэгэн хүхэ улаараа мэлмэржэ, байгша апрелин 26-да «Маяковский» пароход рейсдэ гараба. Апрельин 27-до «Пограничник» пароход хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ горючи тээжэ, Усть-Кяхта зорижо гарган байна. Усыгэйдэр «10 лет ВМАССР» гэжэ пароход тарилгын материалнууде ашаһан 3 барж шэрэжэ, Харланай пункт ошохо рейсдэ яба.

Урин дулаан боложо, үһа голнуудай мүйлэн шоморбо. Сэлэнгэ мурэн сэгэн хүхэ улаараа мэлмэржэ, байгша апрелин 26-да «Маяковский» пароход рейсдэ гараба. Апрельин 27-до «Пограничник» пароход хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ горючи тээжэ, Усть-Кяхта зорижо гарган байна. Усыгэйдэр «10 лет ВМАССР» гэжэ пароход тарилгын материалнууде ашаһан 3 барж шэрэжэ, Харланай пункт ошохо рейсдэ яба.

Майн урда тээхи мурьсөөн

Кабанскынхид мурьсөөндэ илаба

БМАССР-эй Министрүүдэй Совет ба профессиональна союзуудай областной Совет болбол ногай гүрэнэй ба кооперативна промышленность предпринимүүдэй энэ оной партиин социалистическэ мурьсөөнэй дүгые хаража үзөөд, тус мурьсөөнэй Кабанскын аймагые (аймгүүсэд-кой) түрүүлэгшэ нүхэр Соболев) ша гэжэ тоолобо.

Тиймэһэ БМАССР-эй Министрүүдэй Сөвөдэй дамжуулан Улаан тугые Баунтын аймагһаа абажа, тэрэниие Кабанскын аймагта үгэхэ гэжэ тогтообо.

Дүй дүршлөө андалдана

Ленинэй орденито паровозо-вагон заводой булад шудхалгын цехын коллективэй гшүүдэй дунда Майн урда тээхи социалистическэ мурьсөөн үргэнөөр дэлгэржэ байна.

Техническэ заабарарнь зүбөөр ашаһан, үндэр температурын халууные захианшые дооһон оруулагүй. Мүнөө тэрэнэй бригадинхид шудхалагайнгаа үдэрэй нормые нэгэ час хахадаар уридаһан, үйлэдбэрингөө программые 170—180 процент хүртээр дүүргэнэ.

Тийгэжэ тус цехын бусад бригаданууд Рыбаковой бригадинхидэй дүй дүршлэе халдан абажа эхилэ. Э. КАЧУНАС,

Бүгэдэ арадай патриотическа хүдэлөөн

ЕХЭ ХҮСЭН

Хуушнай хүдэлмэришэн Б. И. Савицкий хөөрөөн

МАНЯДА МҮРҮСӨӨН ИИГЭЖЭ ЭХИЛЭЭ НЭН

Энэ хадаа 1929 ондо болоһон ушар Апрельин 29-эй үзэр манай большевистскэ партиин XVI конференци социалистическэ мүрүсөө дэлгэрүүлхэ тухай ороной хүдэлмэришэдтэ, бүхы ажалшадта хандаһан байна.

«Промфинтүсэбье дүүргэхэ хэрэгтэ, табанжэлые бэелүүлхэ хэрэгтэ партиин бүхы хүсые, хүдэлмэришэн ангиин бүхы хүсые элсүүлэе, социалистическэ мүрүсөө үргэнээр дэлгэрүүлэе!»—гэһэн партиин урьялые манай гүрэнэй типографийн хүдэлмэришэд тон ехэ баяртайгаар угтаа бэлэй.

Тус хандалга болбол «Социализм хадаа мүрүсөөе залуураггүй байхаа гадна, мүрүсөөе үнхөөр үргэнээр, үнхөөр олон нийтын хэмжээтэйгээр дэлгэрүүлхэ, өөрыгөө харуулжа шадаха, өөрынгөө шадбаринуудые дэлгэрүүлжэ шадаха... арга боломжые анха түрүүн олгоһон байна», — гэжэ В. И. Ленинэй хэлэвч үгэнүүдые бэелүүлхэ таармажтай гайн нүхэсэл бин болгоо һэн.

Манай предпритияни хүдэлмэришэд эгээн түрүүн өөһэд хоорондоо мүрүсэжэ эхилбэ. Эндэ хүнүүд шадбарни мэрэгжэлээ бүхы хэмжээгээр харуулжа эхилһэн юм. Уданишгүй бригада хоорондын, цех хоорондын мүрүсөөн, предпритиянууд хоорондын мүрүсөөн дэлгэрнэ бэлэй.

Түрүүшын ударнигууд Социалистическэ мүрүсөөнэй долгин соогуур үйлэдбэри дээрэ шалгарһан түрүү хүнүүд бин болобо. Мүрүсөөндэ илаһан хүнүүд ударнигууд гэгдэдэг һэн. Тэднэр ажал хүдэлмэришэд үнхөөрөө коммунистическээр хандаха ябадалтай үлгэр жэшээ харуулдаг байгаа.

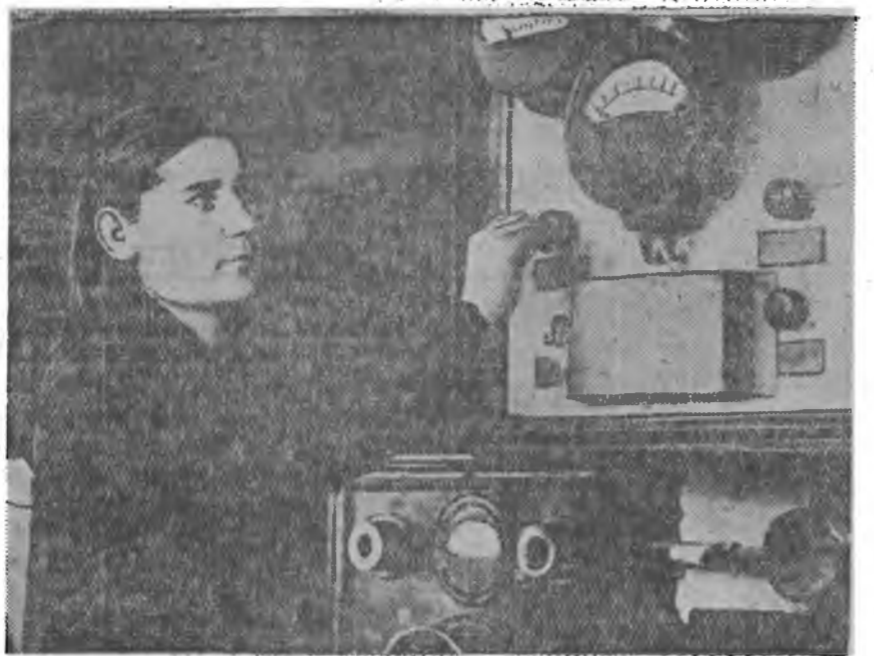
Би 1930 ондо «Табанжэлэй ударнигта» гэһэн түрүүшын хүндэлбэри грамота абаа бэлэйб. Иигэжэ түрүүшын ударнигуудай зэргэдэ жагсаа һэм.

СТАХАНОВСКА ХҮДЭЛӨӨН

Манай орон дотор бүхы шэнэ, бүхы түрүү эхилэлтэнүүд Ленин — Сталиной партиар дэмжэгдэдэг, дэлгэрүүлэгдэдэг байна. Энээнэй үлгэр жэшээн стхановска хүдэлөөн мун болоно.

Донецк шахтер Алексей Стахановай үүсхэл бүхы орон дотор дэлгэрбэ. Энэ хүдэлөөн хадаа социализмаа коммунизмда шэлжэн ороходо шухала хэрэгтэй ажалдай бүтэсын дээдэ туйлалтануудай эхилэлтэ гэгжэ гэжэ нүхэр Сталин эсээн мэргэнээр уридалһан хараа.

Энэ хүдэлөөнэй ашаар манай ороной урлагша дабшалта тон ехээр хурдадан байха юм. Мүнөө стхановска хүдэлөөн үйлдбэрин хэдэн олон новаторнуудые ургуулжа, ухаан бололой ба физическэ ажалдай хоорондохи илгаае үгэ болгожо байһыень хоер нүдөөрөө хаража байнаб.

БМАСОР-ой Верховно Советей депутат Наталья Алексеевна Павлуцкая Улан-Удын механизируются заводто газовщиктаар 1936 ондоо хойшо хүдэлмэришэ. Мүнөө Үйлдбэрингөө даалгабарингоо 150-160 процент дүүргинэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Стаханова Павлуцкая фурко машинаны камерын температурые тааруулжа байна. 3. Веснинагай фото.

Зоригжуулагша ба урмашуулагша хүсэн

Манай республикын үргэн ехэ колхозно полинууд ба фермэнүүд дээгүйд дэлгэрһэн социалистическэ мүрүсөөнэй долгин улам эршэтэйгээр эбхэрнэ.

Сог зали бадаруулагша социалистическэ мүрүсөөтэ ажал хүдэлмэри соогуур шалгаржа гараһан республикын 17 түрүүшүл Социалистическэ Ажалай Геройнууд болонхой. Колхозуудай мал ба таряанажалай хэдэн зуугаад стахановцууд ССР Союзай орденууд ба медальнуудар шагнагдаа. Мун тэршэлһэн «Республикын эрхим хаалишан хонишон, адуушан, гахайшан, тугалшан» гэһэн хүндэт нэрээргэнүүдтэ хүртэһэн түрүүшүл явчало олон. Эдэнэр колхозойнгоо нийтын ажахые хүгжөөн дэбжүүлхын түлөө үнэн зориггоо табижа тэмсэдэг хүнүүд мун.

Социалистическэ мүрүсөөн болбол бүтээс эхэтэйгээр ба шанар байнтайгаар ажаллахын үүсхэл зоригые улам ехээр бадаруула. «Газартаряалангые болбосорнгы ехоор эрхилдэг бригадын» нэрээргэ олохын түлөө энэ жэлдэ дэлгэрһэн тон шэнэ хүдэлөөн болбол тэрэниие эли тодоор гэршэлнэ.

Үнөөн бүриие тугаллуудар, 2000 гаран литр һуу хаадаг, хонин бүриһөө 2 ба 3 хурьга абадаг түрүүшүлдэ социалистическэ мүрүсөөндэ эрхим һуури эзэлхэ үргэн ехэ замууд нээгдээд байна. Ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ тухай парти ба правительствын тогтоолдо харюу болгон республикын малшад шэнэ уялгануудые ажаа, социалистическэ мүрүсөөе улам үргэнээр дэлгэрүүлбэ. Ж. Жамбүев.

Эрхимүүдые хүсэжэ, гээгдэгшэдые урагшан татанабди

Хаана социалистическэ мүрүсөө үргэнээр дэлгэрүүлбэ, тэндэл стахановцуудай тоо үдэр бүри олошорно. Дайнай һүүлэй сталинска табанжэлэй түрүүшын гурбан жэл соо хүдэлмэришэдтэ манай ПВЗ-гэй 364 хүдэлмэришэн өөһэднгоо табанжэлүүдэй даалгабаринуудые холо үлүүлэн дүүргэе.

Тинхэдэ би өөрөө арбан жэл хададай нормо дүүргэб. Намтай мүрүсөөд слесарийно-штамповщик дүүрүд нүхэд К. И. Калинин, И. Н. Медведев, шифовальщик К. А. Крашенинков гэгшэд юкэн жэл хададай нормо дүүргэе. Тэршэлһэн шүүрм шухалгалын цехын формовщик дүүрүд нүхэд А. Ф. Лисовский, И. В. Кузнецов гэгшэд 8—8 жэлэй нормо дүүргэнхэй.

Эдэ ехээн амжалтануудые бидэнэр иматга социалистическэ мүрүсөөнэй хүсөөр ба ашаар туйлаһан байнабди.

Бидэнэр, үйлдбэрин түрүүшүл өөһэднгоо бүхы хүсэ шадалые, эрдэм мэргэжэлээ коммунизм байгуулжа агууехэ хэрэгтэ зориуланхайбди. ВКП(б)-гэй XVI конференциин социалистическэ мүрүсөөе дэлгэрүүлхэ тухай гаргаһан хандалтын 20 жэлэй ойн хүндэлдэдэ зориулан манай заводой 900 гаран хүдэлмэришэн стхановска вахтада жагсаһан байна. Тэдэнэрэй олонхын үйлдбэрингөө нормые үлүүлэн дүүргэнэ.

Е. Курочкин, ПВЗ-гэй инструментальна цехын стахановец.

Социалистическэ мүрүсөөнэй ашаар

Мүнөө үедэ республика доторнай үндэр ургасын 292 бригада, 401 звенонууд эмхидхэгдээд, таряанай үндэр ургаса хуряахын түлөө мүрүсэжэ байна.

Московско новатор Александр Чутких гэгшын үүсхэлые хамагай түрүүндэ халан абаһан Улан-Удын һезы дарадаг фабрикийн цехын мастер Александр Малухин эрхим сортын валенкэ гуталнуудые олоор гаргаха ябадал туйлаба. Мүнөө тэрэнэй бүтээн гаргаһан продукциин 75 процентын эрхим сортын болтогдоо. Тинхэдэ цехын коллектив энээнээ 100 процент хүргэхэбди гэгһэн уялга абаһан байна.

Элбэг ехэ һуу хаахын түлөө республикын хаалишаддай мүрүсөөндэ Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин хаалишад Цырендоржиева, Лубсанова, Очирова ба Буянтуева гэгшэд эрхим амжалтануудые туйлаа. Эдэнэр энэ оной I квартал соо 15,5616 литр һуу хаажэ, түсэбөө 105,0 процент дүүргэе. Тэдэнэр түсэбэйнгөө дээдэ тээ 391,5 литр һуу хааһан байна.

Улан-Удын Ленинэй орденот паровозо-вагонно заводой 185 комсомолцууд ба залуушан туйлаһан һүүлэй Сталинска табанжэлэй түсэбые гурбан жэл соо гүйсэхэдэ. Тинхэдэ вагонно-пассажирска цехын модошо дархан Михаил Митряев 10 жэлэй нормо дүүргэе.

Улан-Удын дистанциин харгы эрэгшэ Василий Морозов нэгэ километр утатай түмэр харгын заһабарине хүдэлмэрингөө сагай газар тээ өөрыгөө бүлэнэртэй хамта хэжэ гэгһэн уялга абаһан байна. Мүнөө гансахан 13-дахы дистанцида Морозовой үүсхэлээр 45 километр харгы заһабарилаа. Энэ хүдэлөөн хадаа хэдэн зуун хүдэлмэришэдэй хүсые сүүлхэ болон.

Манай республикын загаһанай промышленностин предпритиянуудта хэдэн зуугаад стахановцууд тоологдон. Тэдэнэй дунда 237 стахановцууд табанжэлэйнгөө нормо гүйсэхдэһэн байха юм. Яруунын загаһанай заводой загаһа барилтын бригадын бригадир С. А. Минеев табанжэлэйнгөө нормо гүйсэхдөө, түсэбэй дээдэ тээ 3000 пүүд загаша гүрэндөө үгэбэ.

ШЭНЭ ШАТА

Суглаагаа механическа цех соого зарлаһан байгаа. Хүн зон олон. Бултадаа шахуу залуушуул. Тэдэнэр энээлдэнэ, хүрхидэнэ...

Заводой директор Николай Владимирович Климов, ВЛКСМ-гэй горкомой секретарь нүхэр И. Бугай хоер орожо ерээд, суглаада байһан хүдэлмэришэдэй дундан ороно. Олоной хүүжэ байһан абаһан намбаба.

Президиум юмзыше һунтабагүй, ямаршые найр ёһололой янзагүй, харин хүнүүд ахалагша командирһаа захиралта абахаа ерэһэн офицерүүд шэнги ямар ехэ хэрэг билэниие хүлэжэ байна гэшэб гэгһэн янзатай бүхы анхаралаа орожо ерэһэн хоер тээшэ хандуулаа.

— Стахановска хүдэлөөн шэнэ, бүри дээдэ шатадаа оробо, — гэжэ нүхэр Бугай эхилбэ, — Московско Краснохолмско комбинатай стахановец Александр Чутких гэгшэ эрхим шанартай продукци үйлдбэрилдэг бригадын нэрээргэ олохын түлөө социалистическэ мүрүсөө эмхидхэл гэжэ хандаад байна. Бидэнэр энээндэ юун гэжэ харюусахайбди?

Заводой директор Н. В. Климов хүдэлмэришэдтэ хандажа: — Хэн ханалаа хэлэхэб? — гэжэ Бүлэг залуушуудай хоорондо һууһан дунда зэргын бөгөтэй, сөбөрхөн сагаан шарафтай, урихан шарабтар нүдэтэй хореод наһанай хүбүүн хүл дээрэ бодоод, бага зүг татажа, байрадаа зогсообо. «Саша Анисимов» гэгһэн абаһан олоной дундаһаа гарана.

— Энэ үндэр нэрээргэ хадаа, — гэжэ Анисимов эхилбэ, — гэшүүн бүхэнэй гансахан лэ эрхим шанаартай продукци бүтээгдэ болоһон бригадада олгогдодог байна. Тинхэдэ бидэнэр үсээлдэр үдэшлэн энээн тухай хөөрөлдэһэн, тэрэнэ мөөн үлгөөлүүр улам тодорхойлоо зүбшэһэн байнабди. Сэхыень хэлэхэдэ манай бригадын гэгшүүд бултадаа нэгдэхэ сортын продукци бүтээжэ шаданагүй.

— Ганса нэгэн голодоһоншые гардаг байха, — гэжэ Николай Поляков нэмэнэ. — Манай зорилго хадаа, — гэжэ Анисимов үргэлжүүлэнэ, — үйлдбэриһөө, арадайгаа ажахыда. Эхэ орондоо шадал һаа ехэ ашаартайгаар ажаллаха гэжэ эрмэлзэхэ ябадал болоно. Гүрэнэйнгөө үрлэхэ энэ харюусалгы манайд ойлгоһонхой. Энээнээ хойшо манай станогүүдэй өрм дорлоо голодоһон гарахагүй, харин бидэнэр гансахан лэ эрхим шанартай детальнуудые бүтээхэбди. Иигэжэ хэлэхые манай бригадынхид намда даалгаа һэн...

Улаан заводой инженерүүд бригадирнууд, техникүүд, хүдэлмэришэд Александр Чутких гэгшын урьялые дэмжэһэн тухайгаа, өөрынгөө Александртай хүсөө туршаха гэгһэн тухайгаа хэлэбэ.

«Обедэй забарлалгын дүүрэнэниие мэдээсэһэн ута нарин гудог шэнхинээн соогуур: — Ингээд эрхим шанарай түлөө! — гэһэн абаһанууд дуудлана.

Заводой директор нүхэр Климовтай хөөрөлдэхэдэ, Александр Анисимов тухай иигэжэ хэлэнэ: — Анисимов хоер станок дээрэ хүдэлмэришэ. Тэдэнэр хоер ондоо системн станогүүд байха юм. Хоер ондоо, системн станок дээрэ нэгэн доро хүдэлмэришэ гэшэ тон түбэгтэй хэрэг. Тээд Саша гурбан станок дээрэ хүдэлмэришэ бэлдэхэдэ байгаа юм аабза. — Нормоо хэрээргэ дүүргэнбэ? — Нормоошые дүүргэхысэ дүүргэдэг даа. Недондо республикынгаа 25 жэлэй ойн үдэр хүртээр табанжэлэйнгөө программые дүүргэе һэн. Саша гансахан өөрыгөө, өөрыгөө бригадые харадаг хүн бэшэ, харин бүхы цехэе, бүхы заводоо, бүхы ороноо үрлэхэ хаража хүдэлдэг хүн байха. Саша гэгшэдэн нүхэртөө хүршэ бригададаа холо туйладаг бусадай түрүү дүршэлые холо өөрынгөө хүдэлмэришэд хэрэгдэдэг халан абадаг юм.

Тэрэнэй бригадала Виктор Афу гэжэ хүбүүн хүдэлмэришэд. Афу оройдоо һаяхан, недондо хабар табатахи разрыада хүдэлмэришэд, нормоошые дүүргэхэтэй-дүүргэхэгүй, ажаллаа хайхарамжаггүйгөө хандадаг байба. Тинхэдэнэ Анисимов өөрөө нүхэрэй ехоор тэрэнэй хөөрөлдэхэ, комсомольско группингаа суглаан дээрэ шүүмжэлхэ мэтын хэмжээнүүдые ажаа, тэрэнэй ажаллаа хандаха ябадалынь тон ондоо болгобо. Афу нормоо нэгэ багаар үлүүлэн дүүргэдэг болоо һэн. Нэгэтэ Анисимов намда ерэжэ: — Афугай мэргэжэл багадаа. Хүдэлмэрин хойно цех соогоо үлэжэ, тэрэндэ юу-хэ заажэ үгэхэмнэ. — гэбэ.

Тэрэ саһаа хойшо нэгтэрүү шанта һуулалсал эхилбэ хэбэртэй. Энээнэй ашаар үнэнэ дайныг харада. Мүнөө Афу зургаалахы раяда онуулагдаа. Анисимовтаяа бин байлдадаг болоо. Баба тэрэнэй бригадын гэгшүүд Поляков, Басдин, Петров, Минтин...

Энэ зуура гартаа барижа байһа «Энэ металл» гэжэ газетын түрүшын нүүр худар нүдөө табияһа «Афу Виктор Александрович» гэһэн комбинатай эрхим станочник гэгһэн хүндэтэ нэрээргэ олгогдоһо. «Зэдэн комбинатай эрхим фрезеровщик Анисимов Александр Григорьевич» Хүндэлэлэй грамота бариуулгатайгаар «Хүндэлэлэй дэбтүгэ» бэшгэдэбэ гэжэ бэлээтэй байхыень хараад, хажуудаа үлүһан нүхэр Климовта харуулба.

— Долоодохи грамота... Анисимов үнхэрэгшэ жэлһээ хойшо долоодохи грамотаа абаха болоо ха юм. ВЛКСМ-эй Обкомой нэгэ Министртертын хоер, комсомолой горкомой хоер, Рудоуправления гэжэ тооложо һуугаа һэн.

Энэ хөөрөлдөөһөө хойшо һуу үлүүтэй болоод байхада, эрхим шанарай бригадын нэрээргэ олохын түлөө Зэдэн комбинатад дэлгэрһэн мүрүсөөнэй дүн гаргагдаба. Ремонтно-механическа заводой комсомолет Анисимовай хүтэлбэрилдэг комсомольско-залуушуулай бригад нэгдэхэ ба Холтосон руднигай нүхэр Павловай хүтэлбэрилдэг комсомольско-залуушуулай бригада хоер дохи һуури эзэлбэ.

Александр Анисимовай хүдэлмэришэд цех соо ороход, тэрэнэй «Комсомолец» гэжэ фрезернэ станок дээрэ байһан улахан түбэг дор «Эрхим шанарай, бригад Бригадирин Александр Анисимов гэжэ алтан үзэвгэр бэшээтэй байба. — Үнгэрэгшэ арада Анисимовтан гайхалтай һайнаар хүдэлмэришөө, — гэжэ заводой директор хэлэрэнэ. — Бүтээһэн продукциинь 90 процент эрхим, 10 процентын һайн шанартай байба. Харин темпээ һуудалжа, шанараа һай жаруулаа гэжэ бу данагыт. Үгэ Хэрбэе февралы арада энэ бригада түсэбөө 201 процент дүүргэһэн байгаа һаа, мүнөө март соо 223 проценти дүүргэе. Тинхэдэ, Анисимовтай методээр, тэдэниие дахажа хүдэмэришэд ганса-нэгэн хүдэлмэришэд бэшэ, харин бүхэни бригаданы эли бодо олошооро.

Александр Анисимов 1928 ондоо хүдэлмэришэнэй бүлэдэ түрэнэн байба. Эсэгэнь Зэдын, комбинатай бин болохоһон хойшо тэндэ хүдэлмэришэ байһанаа. Эхэ һайхан орондоннай немецкэ фашистуудай харага муухайгаар довтолгон олоһон, фашистска арьятаниин даралсаха мордожо, фронт дээрэ һаа байһан байгаа. Эсэгынгэдэ дайнда мордохоной үглөө үлдэрһэн Саша тэрэнэй станок дээрэ хүдэлмэришэ эхилбэ һэн. Эндэ комсомолдо ороо, нийтын хүдэлмэришэд эдэбхитэйгээр хабалдасдаг.

Александр олон үйлэй номуудые уншадар, мэргэжэлсэ саг үргэлжэ дээшлүүлдэг, жэшээлхэдэ, бээ даалад металлэй технологи шурдала, политическэ бэхлээдэ хамгаала үлү анхарал хандуулдаг уржажа ябаһан зоримгой омог хүн. Тэрэнэй саашанай хүдэлмэришэ түсэб хараа тухай асуухада: — Республикын промышленностин хүдэлмэришэдэй нүхэр Сталин хадаа эльгэһэн бэшэгтэ гараа табиядаа жэлэйгээ түсэбые сентябрийн нэгэн хүртээр дүүргэхэ гэгһэн байһаба. Тээд мүнхэ юмэн байдаггүй, хуу хубилжа байдаг бишуу даа, — гэжэ Анисимов философи шудалһа гэжэ мэдэмээр хөөрэнэ. — Энэ мэдээ соо орон байдал хубилла. Бидэнэр түсэбөө бүри өртүүр дүүргэхэдэ ганна, саг үргэлжэ гансахан лэ эрхим һайн шанартай продукци бүтээхэ гэгһэн зорилго урдаа табияхайба. Александр Анисимов тухай тэрэнэй аха нүхэдтэйн хөөрөлдэхэдэ өөрынь ажал хүдэлмэри ба олоодоо үүсхэлые харахыда, манай түрэнэй эхэ большевистска партиар хүмүүжүлдэгдэһэн бүхы шэнэ, советскэ хүдэлмэришэдые, коммунистска байгуулжа байгаа социалистическэ обществын гэгшүүдые урдаа хараһанайди.

Эдэнэр лэ хувиһан юмные элбэг шэнэ юмные байгуулдаг, манай амжалта туйлахадаа, тэрэнээ шэнэ амжалта туйлаха тулгуури болгодог хүнүүд гэгшэе.

ШЭНЭ ШАТА

Энэ зуура гартаа барижа байһа «Энэ металл» гэжэ газетын түрүшын нүүр худар нүдөө табияһа «Афу Виктор Александрович» гэһэн комбинатай эрхим станочник гэгһэн хүндэтэ нэрээргэ олгогдоһо.

«Зэдэн комбинатай эрхим фрезеровщик Анисимов Александр Григорьевич» Хүндэлэлэй грамота бариуулгатайгаар «Хүндэлэлэй дэбтүгэ» бэшгэдэбэ гэжэ бэлээтэй байхыень хараад, хажуудаа үлүһан нүхэр Климовта харуулба.

— Долоодохи грамота... Анисимов үнхэрэгшэ жэлһээ хойшо долоодохи грамотаа абаха болоо ха юм. ВЛКСМ-эй Обкомой нэгэ Министртертын хоер, комсомолой горкомой хоер, Рудоуправления гэжэ тооложо һуугаа һэн.

Энэ хөөрөлдөөһөө хойшо һуу үлүүтэй болоод байхада, эрхим шанарай бригадын нэрээргэ олохын түлөө Зэдэн комбинатад дэлгэрһэн мүрүсөөнэй дүн гаргагдаба. Ремонтно-механическа заводой комсомолет Анисимовай хүтэлбэрилдэг комсомольско-залуушуулай бригад нэгдэхэ ба Холтосон руднигай нүхэр Павловай хүтэлбэрилдэг комсомольско-залуушуулай бригада хоер дохи һуури эзэлбэ.

Александр Анисимовай хүдэлмэришэд цех соо ороход, тэрэнэй «Комсомолец» гэжэ фрезернэ станок дээрэ байһан улахан түбэг дор «Эрхим шанарай, бригад Бригадирин Александр Анисимов гэжэ алтан үзэвгэр бэшээтэй байба. — Үнгэрэгшэ арада Анисимовтан гайхалтай һайнаар хүдэлмэришөө, — гэжэ заводой директор хэлэрэнэ. — Бүтээһэн продукциинь 90 процент эрхим, 10 процентын һайн шанартай байба. Харин темпээ һуудалжа, шанараа һай жаруулаа гэжэ бу данагыт. Үгэ Хэрбэе февралы арада энэ бригада түсэбөө 201 процент дүүргэһэн байгаа һаа, мүнөө март соо 223 проценти дүүргэе. Тинхэдэ, Анисимовтай методээр, тэдэниие дахажа хүдэмэришэд ганса-нэгэн хүдэлмэришэд бэшэ, харин бүхэни бригаданы эли бодо олошооро.

Александр Анисимов 1928 ондоо хүдэлмэришэнэй бүлэдэ түрэнэн байба. Эсэгэнь Зэдын, комбинатай бин болохоһон хойшо тэндэ хүдэлмэришэ байһанаа. Эхэ һайхан орондоннай немецкэ фашистуудай харага муухайгаар довтолгон олоһон, фашистска арьятаниин даралсаха мордожо, фронт дээрэ һаа байһан байгаа. Эсэгынгэдэ дайнда мордохоной үглөө үлдэрһэн Саша тэрэнэй станок дээрэ хүдэлмэришэ эхилбэ һэн. Эндэ комсомолдо ороо, нийтын хүдэлмэришэд эдэбхитэйгээр хабалдасдаг.

Александр олон үйлэй номуудые уншадар, мэргэжэлсэ саг үргэлжэ дээшлүүлдэг, жэшээлхэдэ, бээ даалад металлэй технологи шурдала, политическэ бэхлээдэ хамгаала үлү анхарал хандуулдаг уржажа ябаһан зоримгой омог хүн. Тэрэнэй саашанай хүдэлмэришэ түсэб хараа тухай асуухада: — Республикын промышленностин хүдэлмэришэдэй нүхэр Сталин хадаа эльгэһэн бэшэгтэ гараа табиядаа жэлэйгээ түсэбые сентябрийн нэгэн хүртээр дүүргэхэ гэгһэн байһаба. Тээд мүнхэ юмэн байдаггүй, хуу хубилжа байдаг бишуу даа, — гэжэ Анисимов философи шудалһа гэжэ мэдэмээр хөөрэнэ. — Энэ мэдээ соо орон байдал хубилла. Бидэнэр түсэбөө бүри өртүүр дүүргэхэдэ ганна, саг үргэлжэ гансахан лэ эрхим һайн шанартай продукци бүтээхэ гэгһэн зорилго урдаа табияхайба.

Александр Анисимов тухай тэрэнэй аха нүхэдтэйн хөөрөлдэхэдэ өөрынь ажал хүдэлмэри ба олоодоо үүсхэлые харахыда, манай түрэнэй эхэ большевистска партиар хүмүүжүлдэгдэһэн бүхы шэнэ, советскэ хүдэлмэришэдые, коммунистска байгуулжа байгаа социалистическэ обществын гэгшүүдые урдаа хараһанайди.

Эдэнэр лэ хувиһан юмные элбэг шэнэ юмные байгуулдаг, манай амжалта туйлахадаа, тэрэнээ шэнэ амжалта туйлаха тулгуури болгодог хүнүүд гэгшэе.

Эдэнэр лэ хувиһан юмные элбэг шэнэ юмные байгуулдаг, манай амжалта туйлахадаа, тэрэнээ шэнэ амжалта туйлаха тулгуури болгодог хүнүүд гэгшэе.

Эдэнэр лэ хувиһан юмные элбэг шэнэ юмные байгуулдаг, манай амжалта туйлахадаа, тэрэнээ шэнэ амжалта туйлаха тулгуури болгодог хүнүүд гэгшэе.

Эдэнэр лэ хувиһан юмные элбэг шэнэ юмные байгуулдаг, манай амжалта туйлахадаа, тэрэнээ шэнэ амжалта туйлаха тулгуури болгодог хүнүүд гэгшэе.

Эдэнэр лэ хувиһан юмные элбэг шэнэ юмные байгуулдаг, манай амжалта туйлахадаа, тэрэнээ шэнэ амжалта туйлаха тулгуури болгодог хүнүүд гэгшэе.

Эдэнэр лэ хувиһан юмные элбэг шэнэ юмные байгуулдаг, манай амжалта туйлахадаа, тэрэнээ шэнэ амжалта туйлаха тулгуури болгодог хүнүүд гэгшэе.

Эдэнэр лэ хувиһан юмные элбэг шэнэ юмные байгуулдаг, манай амжалта туйлахадаа, тэрэнээ шэнэ амжалта туйлаха тулгуури болгодог хүнүүд гэгшэе.

Эдэнэр лэ хувиһан юмные элбэг шэнэ юмные байгуулдаг, манай амжалта туйлахадаа, тэрэнээ шэнэ амжалта туйлаха тулгуури болгодог хүнүүд гэгшэе.

Эдэнэр лэ хувиһан юмные элбэг шэнэ юмные байгуулдаг, манай амжалта туйлахадаа, тэрэнээ шэнэ амжалта туйлаха тулгуури болгодог хүнүүд гэгшэе.

Эдэнэр лэ хувиһан юмные элбэг шэнэ юмные байгуулдаг, манай амжалта туйлахадаа, тэрэнээ шэнэ амжалта туйлаха тулгуури болгодог хүнүүд гэгшэе.

Мүнөө үеын илагдашадгүй хүдэлөөн

20 жэлэй саада тээ, 1929 оной апрелин 29-дэ, XVI партконференци хадаа нэгдэхэ табанжэлэй түсэбые баталжа, нэгдэхэ табанжэлые амжалтатыйгаар дүүргэхэ ябадалда арад зоной хүсые элсүүлэн, манай үйлдбэрин түсэбүүдые амжалтатыйгаар дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрүсөө дэлгэрүүлхэ тухай Советскэ Союзай бүхы хүдэлмэришэдтэ, бүхы ажалша таряашадта хандаһан тусхай хандалга абаһан байна.

Социалистическэ мүрүсөөе али болохоор дэлгэрүүлхэ тухай хүдэлмэришэдтэ ба таряашадта хандаһан хандалга соогоо ВКП(б)-гэй XVI конференци табанжэлые болзорһоон урид дүүргэхын түлөө, советскэ гүрэнэй экономическа хүсэ шадалые бэхжүүлхын түлөө тэмсэлдэ тон ехэ үүргэ эзэлһэн байна.

Большевишүүдэй партиин эсээн мэргэн хүтэлбэрин «ба город болоод хүдөөгэй ажалша олонинтын героическа хүсэлтэй ашаар нэгдэхэ сталинска табанжэл дүрбэн жэл гурбан харын турша соо дүүргэгдэһэн байна. Манай орон болбол аграрнаһаа индустриальна орон болоһон байгаа. Нэгдэхэ табанжэл соо СССР дотор социалистическэ обществын үндэһэ һуури байгуулагдаһан байгаа. Дайсан харша капиталистическэ хүрэлгын оршон байдалда манай орон болбол социализмые амжалтатыйгаар байгуулжа шадаха юм гэжэ эдэ беримтанууд эли тодоор г

Космополитизмда эсэргүүсэн, литература болон наукада большевистскэ партийностиин түлөө

(Хэблэлэй болон научна хүдэлмэрилгшэдэй, уранзохёолшодой суглаанһаа)

Космополитизмда эсэргүүсэн, литература болон наукада большевистскэ партийностиин түлөө тэмсэл зориулагдаһан, БМАССР-эй хүдэлмэрилгшэдэй, уранзохёолшодой ба хэблэлэй хүдэлмэрилгшэдэй суглаан байхан Улан-Удодто болобо. Педагогический зооветеринарна институтуудыг ашигарм ба студентнэр тус тус олоороо хабаадалсаһан ба Суглаан дээр нүхэр М. П. Иванов элдхэл хэб.

Монгол поэзиин түрүшүн соорингууде буруушааһан байха юм. Элдхэлшэ хадаа советскэ литературда харша Чернинов, Малакшинов, Уланов ба Дондукова гэшдэй ажал-ябуулгы хурсаар шүүмжэлһэн байна. Алексей Уланов болбол феодал-хаашуулай! эпос «Гэсэр» тухай асуудалаар пединститутда элдхэл хэлэхэдэ, социалистическэ бурят-монгол литературда монгол культура ба литературатай алдидхаан байгаа. Уланов өөрингөө шүүмжэлһэе манай республикын түрүү уранзохёолшодто эсэргүүгээр зориулаһан байгаа.

Националистическэ ба космополитическэ этгээдүүдээ эсбэрлэхэ ябадалда һаад ушаруулаһан байха юм. Буржуазна космополитизмын үзэл баримталагшад Д. Чернинов, А. Уланов, П. Малакшинов, Ц. Дондукова гэшдэ манай уранзохёолшодой бэшээн зохоолнуудай уранхайханайн шанар ба идейнэ удхашанары доошолуула гэжэ оролдодог байгаа.

Советскэ литературын хүсэниин большевистскэ партийностида, ардтай тафаршагүй холбоо барисаатай байһан ябадалда байна. Олонэтнольна советскэ литература, мүн тэрэнэй тафаршагүй хуби — бурят-монгол литература болбол агуухэ ород арадай культурын эрхим сангалнууды үнэн сэлхээр сахжа, большевистскэ партиин хүтэлбэри доро амжалтатгайгаар хөгжжэ байна гэжэ нүхэр Дамдинжапов мэдүүлэб.

СОВЕТСКЭ ГҮРЭНЭЙ УРЬАЛАМЖАНУУДАЙ АША ТУҢА

Г. Павлоцкий, БМАССР-эй нөөсөлгын кассануудай Управленияи начальник

Дайнай һүүлэй сталинска табанжэлэй түрүшүн гурбан жэл соо манай оройной туйлаан ехээн амжалтанууд хадаа табанжэлэй түсэ бие болзоһоон урид дүүргэһэн түлөө хамаг бүхы арга боломжонууде бии болгоо.

1949 ондо бизнэр арадай ажахын бүхы халбаринуудай хүгжэлтын түрэн темпе хангаха, промышленнэгийн 1948 оной валова продукция хэмжээ нилээдгүй ехээр үтүлэн гараха, тарилгын талмайнууде үргэдхэжэ, үндэр баян ургаса абаха, колхозууд ба совхозуудта мал-ажалай хүгжэлтэе бүхы хэмжээгээр дээшлүүлхэ, СССР-эй арадуудай материална жаргалта байдалай ба культурын шэнэ дэбжэлтэе туйлаха, манай гүрэнэй, сэрэгэй ба экономическэ шэе шадалье улам саашаан бахижүүлхэ еһотойбди.

АРТЕЛИН УСТАВЫЕ АРЮУНААР САХИХА

Колхозой түрүүлэгшын хэтэрэн аашанууд

Хэжэнгын аймагай Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой правленийн түрүүлэгшэ Нимбуев гэгшэ хүдөө ажамхайн а.телиин Уставые эдбэжэ, колхозуудай хүтэлэгшэд ба колхознигуудай эбтэй эмхитэй ажайбайлдаа наад тодхор ушаруулжа байна. Энэниие тодорүүлхан зарим хэдэ баримтанууд нимэ.

Манай колхоз адуу малаар олон юм. Тийн сабшалангай ба бэлшэрин газар байнтайбди. Үнгэрэн хэдэ малдаа хүрэхөөр үбшэ тэжээл абайншые байгаабди. Гэхэ зуура, колхозой түрүүлэгшэ Нимбуевай гэмээр мал адуулан хэээр туража, энэ хабартаа нилээд олон толгой гарзалагдаа. Энээнэй шалтагаан хадаа Баруун-Хасууртын шэмэтэ бүрн үбшэнүүдэй нийшэ тиншээ худалдагдан дээрэбэ болоо.

Малай № 1 гүүртэ дээрэ хэдэн толгой залуу малай үхээнэй шалтагаание шалгахадань, муу тэжээл элюульнээ боловонинь элирэн байха юм. Тийн, буртахан, муухай үбшэ залуу малда эдүүлхэ захирхан колхозой правленийн түрүүлэгшэ эмхэтэй. Гэбшэе, колхозой хаалишад С. Дугарова, Д. Бастуева, Э. Дугарова гэгшэд малнуудай үхээнэй түлөө харюусаха болоон байна.

Малай гарзые түлүүлхэдэ правленийн түрүүлэгшэ Нимбуев өөрынгоо

дура зоргоор аашалдаг байна. Тэрэнэй түрэлхийдэ, хадамуудайн хаража байхан малай үхэхэдэнь, гэдэнэр түлдэггүй. Харин тэрэнэй түрэлбшэ хүн түлэхэ ёһотой болодог. Нимбуевай гэгшэ Хаанда Нимбуевай гэгшэ бэе һайнтай, шиираг шамбай колхозница аад, колхозой ажалда ябангүй, аймагай центр зайжа ошоод минн байна.

Тэрэннээ гадна, колхозой зөөри хошголые буруу гаргалшан, үрлэншые ябадал бии байха юм. Түрүүлэгшэ Нимбуев хадаа архинша, карташа, забхай халан ябадалтай хүн. Намайе шүүмжэлбш гээд залуу колхозник Дамидылыковые недондо хотгуугаар сохонин байха юм. Тийн энээн тухай хэрэг МВД-гэй аймагай таһагта үгтэһэн байгаа. Гэбшэе, мүнөө хүрэтэр хэмжээ абтаагүй. Ушарын МВД-гэй хүдэлмэрилгэшэ Санданов Нимбуевтай хамта архидаад, Дамидылыков гэгшые сохилсоһон байгаа.

Энэ колхоздо үнэн сэхээр ажаллажа байхан хүнүүд абалина хүсэдэ абжа шадаанагүй. Ушарын хадаа колхозой зөөрие нийшэ тиншэнэ буруу гаргалшан дээрэбэ болоһон байна.

Артелиин Уставые эдбэжэ байхан түрүүлэгшэ Нимбуевта хэмжээ абача шухала.

Л. Гунгаева.

Ажалта үдэр буруугаар гаргалшан

Баунтын аймагай Калинингай, БМАССР-эй 10 жэлэй, Сталиной нэрэмжэтэ колхозуудта колхозой правленийдэ ба бусад ажалда элдэб нэмэлтэ тушаалуудые бии болгожо, хүтэлбэрлхы аппаратые олошоруулан, үнгэрэн жэлдэ хэдэ хэдэн зуугаад ажалта үдэрнүүдые буруугаар гарган байгаа.

Тинхэлэ, колхозой гэгшүүн бэшэ хүнүүдтэ хаалин үнээдые үгэһэн аад, тэрэнээ мүнөө хүрэтэр бусзажа абадаггүй ябадалууд энэ аймагай колхозуудта бии. Сталиной нэрэмжэтэ колхозой правлений артелиин Уставые эдбэжэ, II толгой үхэр энэ тэрэдэ худалдаһан байха юм. Аймагай колхозуудта зарим колхознигууд ажалта үдэр олодоггүй шахуу аад, колхоздо тон хэдэ мүнүнэй продуктуудые абадаг ушар бии. Жэсээлхэдэ, Калинингай

нэрэмжэтэ колхозой гэгшүүд Арунеев ба Былинов гэгшэд 100-аад ажалта үдэр олоһон аад, аяар 3800 — 5200 түхэртгэ продуктуудые абачан байна.

Иймэ ушарнууд аймагай бусад колхозуудташэ бии байха юм. Колхознигуудай ажалта үдэрые харада абангүй, тэдэнэртэ продукт болон бусад зүйлнүүдые эхээр үгэһэн ябадал хадаа үнэн сэхээр ажаллаһан колхознигуудта ажалта үдэрнэй абалине үгэлгэдэ наад хэмжэ байдаг. Энэ аймагай колхозуудта нилээд олон колхознигууд үнгэрэн жэлэйнгэ ажалта үдэрэй тоосоо мүнөө хүрэтэр абтаагүй. Тийн, эдэ дутагдалнуудые усадхаха шагна хэмжээнүүдые Баунтын аймагай хүтэлбэрлхы органууд абадаггүй байна.

Т. Гасксов.

Зэмэгүй хүндэ яла ашаа

Хонхолойн сельсоведэй (Мухаршэбэр) «Политотдел» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Соколов гэгшэ өөрынгоо ханан хэрэгые колхознигуудай нийтин суглаан дээрэ таби хадаа зүб буруушые наань баталхые баадхадаг байна.

Жэсээлбэл, артелиин гэгшүүн П. Я. Петров гэгшэд 75 ажалта үдэр яла ашаха гэгшэ асуудал суглаан дээрэ таби. Тийн, энэ нүхэрые үлгэртэ малай байрын муугаар түхээрэгдэһэн ба заадаг байдалтай байхан хэрэгтэ зэмэгэй гэжэ түрүүлэгшэ Соколов гэмнэһэн байха юм.

Үнэн байдал дээрэ Петров зэмэгэй бэшэ байшоо. Колхозой правлений болбол энэ нүхэрые ондоо ажалта гарган, тинхэдэ тэрэнэй

орондо ондоо хүнүүд хүдэлмэрилхэн байха юм. Колхозой МТФ-е даагша Митрофанов үлгэртэ малай байрые заһабарилуулаагүй, хайнаар түхээрэгшэ туладаа зэмэгэй нуоурые болонго. Гэбшэе, энэ хүн харюусалгада хабаадуулагдаагүй байха юм.

Иймэ үнэн байдалые мэдэжэ байбашые, Соколов гэгшэ өөрынгоо зандарган зан гаргажа, ямаршые голосованигүйгөөр үнэн сэхэ колхозник Петров гэгшэд 75 ажалта үдэр яла ашаһан байна. Энэ колхоздо нийшэ ушарнууд үсөөн бэшэ болодог юм.

Иймэ ушарые усадхаһан түлөө зохихо газарнаа хэмжээ абача хэрэгтэй.

П. Балдаев.

ХОО НОН ХУБХАЙ ДОГОВОР, ХИИ ГАРГАШАЛАН МҮНГЭН

Тонин аймагай 10 колхозууд 1947 оной эхээр Зэдэ голот үһанай хүсөөр хүдэлхэ 275 киловатт час хүсээгй гидроэлектростанцийн барилга эхилээд, бурят-монголой «Сельэлектротрой» договор баталаа һэн. Гансахан барилгын проект зохоолодо 216 мянган түхэртгэ тус контородо түлэһэн юм.

Договорой ёһоор, гидроэлектростанцийн барилга 1.400 мянган түхэртгэ үнэ сэнтэй боложо, 1947 оной декабрийн 5-да ашагалада оруулагдахаар хараалагдан байгаа.

Тээд, «Сельэлектротрой» барилгын проектые мүнөшые хүрэтэр зохоого үгөөгүй байһаар, Тинхэбэ барилгала түсэбгүйгөөр үлүү ехэ мүнэн хин гачагалагдажа байна. Жэсшэнь, 1947 оной бүлээр тус станцийн барилгала гягашаалагдан мүнүнэй гоо аяар 2.230 мянган түхэртгэ хүрчшэ.

1948 ондо «Сельэлектротрой» гидростанцийн барилгада 2.920 мянган түхэртгэ сметэ зохоогоод, энэ жэлдэ тус конторын главна инженер нүхэр Поделинский гэгшэ барилгын хүдэлмэриие харахаа ерэхэдэ «сметэ заһагдажа, 5 миллион түхэртгэ сметэ болоо» гэжэ мэдүүлхэн байха юм.

Тинхэдэ «Сельэлектротрой» эрхилгэш нүхэр Фролов энэ аймагай 10 колхозуудтай договор баталжархеод, тэрэнээ бодото хэрэг дээрэ бээлүүдые оройдошые оролдонгогүй. Гурбадахы жэлээ гансал проект «зохоожолоо» һуунаар. Тус барилгын хүдэлмэриие эрхилгэшээр томилогдон нүхэр Мусик гэгшэ колхозууднаа аяар 34 мянган түхэртгэ абача эдижэрхео.

Иймэ бузагай хэрэгтэ хэзээ эсэс табигдаха юм?

Н. Хасагаев.

Редкцида ерэхэн бэшгүүд

Хаана „тамэржа“ ябадаг мүнгэн гээшэб?

Улан-Удын механизированнэ шэлэй завод организационууд болон элдэб нуоурууднаа аяар 615 мянган түхэртгэ абалтай болошоо. Гэбшэе тэрэнээ нэхэдэггүй байха юм.

Жэсшэнь, «Горняк» гэжэ Тулушан артелье—53 мянган түхэртгэ, Заиграйн аймагай промкомбината—27 мянган түхэртгэ гэхэ мэтын абалтай байна.

Тэрэннээ гадна, бухгалтерин гэмээр нормативнаа үлүү запас материалууд склад соонь дэмы даргада хэбтэдэг болошоо.

С. Данилов.

Хсёр хонин хоһон хэрэгтэ үгтөө

Недондо Мухаршэбэрэй аймагай Калинингай нэрэмжэтэ колхозой Лазарь Радионовой хүтэлбэрлэг бригада үбшэ хурялгын үдэе мурысөөндэ түрүүлэн дээрэ тоологдожо, хоер хони шан болгон абачан байна.

Мүнөө болоходо тус бригадынхидай бэлдэхэн хэдэн зуугаад центнер үбшэн адуу малда эдүүлхэ аргагүйгөөр буртажа, үжэһэн байба.

Энэ ювн дээрэбэ болооб гэхэдэ, тус колхозой правлений хадаа ажалын шанарые шалгажа зөөгшэ аад, гансал саархан дээрэ зохоогдон мэдэн дээрэбэ энэ бригадын бүтгэһэн ажалыне сэгнэһэн байха юм.

Ц. Бимбаев.

Энэндэ хэн гэмтэй?

Ахын аймпотребшествын Сорогой сомоной дэргэдэхи магазиний склад соо байхан 20 тонно кукурузын гурилай аяар недондо жэлдэ бороогой үһаннаа гуташоод байһанын хаяхан элирүүлдэгдэб.

Магазиний продавец Арабаева гэгшэ гурилайнга ба бүхы эд бараануудай бороондо орожо байха үедэ аймпотребшествын правленийн түрүүлэгшэ хүлэр Бураевта хэдэн дахин мэдүүлхэн байгаа. Тээд, аймпотребшествын правленийн зүгшөө ямаршы хэмжээ абтаагүй дээрэбэ энэ юмэ болобо.

Д. Дугаров.

Хэмжээ абанагүй

Яруунын аймагай Ульдыргын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозой гэгшүүд Лида Уварова, Гаржама Ринчиндоржиева, Цыпий Цыренжапова, Акулина Коновалова гэгшэд энэ оной түрүүлшын 3 һара соо колхозой ажалда ябабагүй.

Бригадирай наряд үгэхэдэ, «далан долоон» шалтаг дурдажа, ажалда ябаханаа арсана.

Колхозой правлений эдэ хашар залхуу дүрэндэ зохихо хэмжээ абанагүй.

Ц. Цыденжалов.

Хүдөөгэй клубуудта туһална

Кабанскын культурын байшангай уранхайханай самодельностиин коллектив (хүтэлбэрлэгшэнь нүхэр Пхалов) элдэб пьесэ бэлдэхэ, арад зондо зүжэг наада харуулан, байхан тус самодельностиин драматическа группа Назаровой «Дүү басаган» гэгшэ пьесэ табила. Мүнөө тэдэнэр Н. А. Островскийн «Зэмэгүй аад, зэмэтэн» гэгшэ пьесэ бэлдэжэ захалба.

Клубай уранхайханай хүтэлбэрлэгшэ нүхэр Пхалов өөрынгоо хүдэлмэриие хайнаар эмхидхэхэдэ гадна, хүдөөгэй клубуудта туһалдаг байха юм.

Байранууды заһабарилжа материал бэлдэхэ мастерской

Улан-Удын горжилуправленийн заһабарилгын конторо гэр байрануудые заһабарилгада хэрэглэгдэхэ шухала материалнуудые бэлдэхэ модо дархалгын мастерской нээбэ. Эндэ модо үйлдбэрлэхэ хэдэн станууд тохдогдо. Тэршэлэн модо хюрөөдэхэ рама хүдэлгэдэб. Мүн тэндэ автомашинуудай байха шэнэ гараж баригдаа. Ойрын үдэ модо гагтаах ба түмэр дархалха слесарна цехүүд нээгдэхээр хараалагдана.

36 найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгресс

ПАРИЖ

ПАРИЖ, апрелин 25. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгресс мүнөөдэр үдэшэлэн Парижда өөрынгоо хүдэлмэринэ дүүргэбэ.

Ива Фарж (Франци) гэгшын түрүүлэгшээр һуулан һүүлшын заседан дээрэ хэдэн олон делегадууд, тэдэнэй дунда Тевфик Туви (Израилин парламентда үнэгшадан арабска депутат), Норман (Юристууд демократуудай Уласхоорондын ассоциаци), Гронек (Журналистуудай Уласхоорондын организаци), Пабло Неруда (Чили), Турсун-Заде (СССР) ба бусад үгэ хэлэһэн байха юм.

Французска арадай делегаци болон Триестын эхэнэртүүдэй олон тоо делегаци конгрессые амаршалхан байгаа. Французска делегаци болбол Трумэнда эльгэгдэхэ гэжэ зохоогдон «Эб найрамдал ба эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэгшэд» гэгшэн организацин бэшэгтэ олон миллион французуудай гар табууджа, тэрэни конгрессэй президиумдэ дамжуулан үгэбэ. Тэрэ бэшэг соогоо французска арад болбол дайнд сэргэтэ бэлдэхэ гэгшэн американска политикые, Франциин бээ даанхай байлдаа американска империалистуудай халдаха гэгшэн политикые буруушаана.

Триестын делегаци болбол: «Триестын бүлэнэр—эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгресс» гэжэ алтан утаһаар оёһон гаршатай улаан туг конгрессэе баруулаба.

Удаа тээн, конгрессэй эмхидхэлэй комиссин хүдэлмэри тухай элидхэлые тус комиссин түрүүлэгшэ Ги де Буассон гэгшэ хэбэ. Эндэ дурадхадан элидхэл ба резолюцие конгрессэй делегадууд нэгэн дуугаар баталан абаба.

Мэдээжэ французска уранзураа, ша Пабло Пикассо гэгшэ эб найрамдалые бүхэжүүлхэ хэрэгтэ туһа болохо уранзураалгын, литературын ба кинематографин талаар гайхамшад хүдэлмэрин түлөө жэл бүридэ үгтэхэ Эб найрамдалай Шан тогтоохо тухай конгрессэй комитетдэ орон дурадхалдай текстые уншаба.

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Манифестые зохоохо комиссин түрүүлэгшэ французска уранзохоолош Луи Арагон гэгшэ бүхы дэлхэйн бумбэрсэг дээрэхи арадуудта хандаһан Манифестын проектын текстые уншаһан байна.

Конгресс болбол эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй саг үргэлжин комитет байгуулха тухай шиндхэбэри гаргажа, тэрэнэй составые баталаба. Удаа тээн жэл бүридэ үгтэхэ Эб найрамдалай Шан бии болгохо тухай дурадхалы нэгэн дуугаар хайшаан баталан байгаа.

Конгрессэе хабаадагшад болбол эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Манифестын текстые угаа ехэ дэбжэлтэртэй гээр баталан абаа. Тэрэни хайшаһан хашхаралдаанууд ба нэрвэмэ алыгташалан боложо, энэ

Польско хэблэл болбол 1949 оной Майн 1-дэ зориулагданан ВКП(б)-гэй ЦК-гэй урялнуудые тунхаглаба

ВАРШАВА, апрелин 26. (ТАСС). Бүхы польско гэгшэнтүүд Майн 1-дэ зориулагданан ВКП(б)-гэй ЦК-гэй урялнуудые томо томо гаршатайгаар толилобо.

«Трибуна Люду» гэжэ газетэ

гайхамшагта ехэ баярай ёһолол 15 минута тухай үргэлжэлбэ.

Удаа тээн, түрүүлэгшээр һуушга Ива Фарж гэгшэ конгрессэй состав тухай тоо мэдээнүүдые сонсоһон байна. Тэрэ хадаа конгрессэй хүдэлмэридэ 72 ороноуднаа ерэхэн 2005 делегадууд конгрессэй хүдэлмэридэ хабаадалсаа гэжэ мэдээһэн байха юм.

—Конгресс дээрэ баталан абачан шиндхэбэринүүд хадаа бүхы дэлхэй дээрэ түүхэтэ удхатай байна. Дэлхэйн гурбадахы дайн болоо юм наа, болбосоронгы байдал ба эрхэ сүлөөе хосоруулха бэлэй. Тээд мүнөө хүн түрэлтэн гэгшэ эб найрамдал тээшэ хүтэлхэ харгыгаар ябах байһынь нодөөрөө хараабди. Бидээр бүгэдэнигын эб найрамдалые зохоохын тулада хайса ажаллаабди. Таанар манай эльгэһэн бэшгүүдые бүхы арадуудта абаашаа тараахат. Эб найрамдал тогтоогдохон лабайт.

Би болбол Бүхэдэлхэйн конгресс хаагдаа гэжэ сонсоһоод, мэнэ һаяа ушартаараа баяртай, — гэжэ хэлэхэ байһаб.

Зал дотор «Марсельеза» дахиад ханхинан элдэхэ, залай бүхы зүгүүдтэ амаршалгын хашхаралдаанууд ба овици болоһон дуудлана.

Усгэлдэр Буффало гэжэ стадиондээр аймакхор ехэ митинг боложо, тэндэ үгэ хэлэһэн советскэ делегат А. А. Фадеевые үнн удаан замхашагүй овицар ба амаршалгын хашхаралдаануудта артаран байгаа. Советскэ делегат үгэ хэлэхэ дүүргэмсээр митингдэ хабаадагшад «Залуу гварди» гэжэ дуу дуулаһан байха юм.

ПРАГА

ПРАГА, апрелин 24. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Прагада боложо байгаа хубинь үсгэлдэр үдэшин заседан дээрэ Германиян, Венгрии, Китадай, Румынии, Иранай, Польшын ба бусад ороноудай түлөөлэгшэд үгэ хэлэһэн байгаа.

Католическа ханхила Горак гэгшэ эб найрамдалай ба арадуудай хоорондо хани барисаа байгуулын түлөө нэгдэтэ гэжэ бүхы ноугуудай католигуудые урялһан байна. Мүн тинмэ урялтайгаар пражска епископ ба национална чехословацка церковини түүр Новак гэгшэ конгрессэе хабаадагшадта хандаһан байха юм.

Демократическа Грециин делегат Гроцос гэгшэ Грецид ахаддунээрэй алаалсаха дайные зогсоһоо ба эндэ эб найрамдал болон гурим журам тогтоохо тухай эб найрамдалай талые баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэе, мүн Генеральная Ассамблейдэ болон бүхы дэлхэйн демократуудта хандаһан Грециин саг зуурын арадай-демократическа правительствын хандалые сонсоһо.

Конгрессэе хабаадагшадые Советскэ Союзай эхэнэртүүдэй үмөншөө халуунаар амаршалхан советскэ делегатка Аслановае тэндэ байшад угаа ехэ анхаралтайгаар шагнаһан байгаа.

ДУНАЙ МҮРЭНДЭ СУДНА ЯБАХА ЖУРАМ ТУХАЙ КОНВЕНЦИ РАТИФИКАЦИЛАГДА

1949 оной апрелин 15-да эй Верховно Советэй Президиум болбол Дунай мурэндэ судна хажуу тухай 1948 оной 18-да Белградта гар табу баталагдаһан Конвенци ратификацилагдаа.

Американо-совето хани барисаанай Национальна Совет мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, апрелин 24. (ТАСС). «Нью-Йорк пост» гэгшэ зетэ болбол атлантическа пактые бүгэдэнигын эб найрамдала аюулда оруулхы гэжэ урялһануулан американо-советскэ барисаанай Национальна Совет мэдүүлгы тунхаглаба. Атланска пакт болбол Советскэ эсэргүүцэхэ гэжэ сэхэ зориулынь тэмдэглээд, тус Национ Совет болбол Советскэ Союз Холбоото Штадуудта довтолоо аюул эхэй ямаршые ханхалгын эбтэй хайнаар бэе бэлэй сохын тулада бидэнтэй эрхэ зүбшөөлөө нэгэнтэ бэшэһэн байха юм гэжэ бэшэ.

Энэ пакт хадаа европейскэ нуудта дэмжэгдэхэ байна этигүүлэн ойлгуулхы хэдэнь пагандаа харюу үгөөд, тэр эсэргүүцэһэн арад зоной демократууд боложо байна гэжэ дүүлгэ соогоо заана.

Атлантическа пакт болон пьесэ зэбсэгжүүлхэ программа буу зэбсэгүүдые бүтээн болоһон хадаа, арад зоной адалай хэмжээнине доошолуулоно гэжэ эндэ тэмдэглэгдэ.

Американо-советскэ хани барисаанай Национальна Совет энэ пактые буруушаалгын мэдүүлгы эмхидхэхынь ба тус буюулажа, Советскэ Союзай орохо тухай хэлсэхэ хэмжэ мэнда ба конгрессэе бэшэ американо-советскэ урялһан.

Гоминдановска министр ба чиновнигууд Шанхай тэрьедэжэ байна

БЭИПИИ, апрелин 24. (ТАСС). Хүмэрин уһанан нанкинска тэрьелын хүтэлбэрлхы тушаалыг Нанкинһаа Шанхай худар ерэхэ гээ һүүлээр 12 час болоод байда саашаа тэрьедэн арилта үргэлжэлүүлбэ гэжэ Синьхуа гэгшэ мэдээһэнэ. Апрельн Нанкинһаа Шанхайда ерэхэ һүүлээр, Ли-Цзун-жень өөрынгоо тон дутын туһамаршамта Гуйлинь худар тэрьел арилла. Урда зүг тээшэ зүг арилагшадай дунда Гоминдановска комитетдэй түрүүлэгшэ Фан Ци ба урдань шанхайска комитетин начальник байхан Ю Цзунгшэд Формоза арал дээрэ Кирунда нилдэжэ ошобо гэжэ мэдээһэнэ.

Чан Кай-ши болбол гоминдановска реакционерүүдэй үлгэһэн тунхые байлха гэжэ галуу мэдүүлгэ үгэһэн гэжэ, апрелин 24-дэ үглөөгүр Шанхайда зүгэлдэһэн гээ. Тэрэ хадаа Нанкинһаа нилдэһэн Хо Ин-цинь хабаадагшадгаар зүблөө татаһан байна.

Харюусалгата редактор Д. Д. ЛУБСАНОВ

МҮНӨӨДЭР КИНОТЕАТРУУДА

«Прогресс» — «Хани басагад» «Эрдэм» — «Машенька»

Бурмонкоопсоюзай Улан-Удын Промкомб нат болбол Ивоалгын аймагай Ха юуна гэжэ ариванай сайда газарта барилгын модо ба хюрөөдэмэл модо: тсг, элдэб сортын ба хэмжээгэй хамтагай болон хайнал модо, машинны кузов хурдана, Дурса бишга зүйлүүдые хэдэные худалдан абахада болоно. Энэни тухай мэдэхэ арьсын: гор. Улан-Удэ, ул. Энгельса № 1.

Дээдэ Бегевокин хиряисын заводтэ глизна бусгалтер ба нормировщик хэрэгтэй. Барилгын материалнуудай промкомбинат Урлында, улца Ленинка. 59 гэгшэн адресар хандаха болохо.

Лесторгскладта модоний тайрадысну д а өвдөнүүд худалдагдана. Улица Силои а, 7 гэгшэн адресар хандаха болохо.

БМАССР-эй Дотоодын Хэрэгүүдэй Министерствын чилиин Управлени болбол

1949 оной майн 5-һаа июниин 15 болтор Гүрэнэй автотранспорт хадаа республикын автотранспортын ээлжэлтэ (халд жэлд техникческэ шалгалта хэжэ гэжэ айтомбилтай ажамхайнуудай, притягинуудай ба эххи зургаануудай хүтэлбэрлэлшэдэй болон автотранспорттай хүнүүдэй анхарлада гүрэнэ. Техническэ шалгалта аба: автомобильнууд, резинэ мөөртэй туннууд, мотоциклууд, прицепүүд ба халд прицепүүд брахо байна. Шалгалтада юун хэрэгтэй болохо гэхэдэ: а) автотранспортые хүсэд техникческэ гуридань оруулха; б) техникческэ шалгалтада орохо автомобиль ба тьяаг бүрэн түлөө 5-5 түхэртгэ ба мотоцикл, прицеп ба халд прицептэй түлөө 10 түхэртгэ түлээ бодожголотойгоор гүрэнэй банкна байгаа гүрэнэ бүхэдэй счедто (\$ 12, раздал 7) мүнз оруулан калитальна гүрэнэ г) заалдтоо гарална һал хойшо ба гүрэншын капиталына заловрга гэхэдэһэнхэ хойшо автотранспортын хэдэ шэнээн ябажа байһаны заажа, автотранспортын список зохохо; өвөдтөө бии байһан автотранспортын список, гүрэнэй татаваргые түлээһэн тухай мөсталинн квалитаци ба техникческэ листинг БМАССР-эй МВД-эйгэ элэлтэйн Управлениин Гүрэнэй автотранспорт комитетин тэ хичээл шалгалта хэрэгтэй орохо тухай халдаа гүрэнэ д) Улан-Удэ городто болон город шидар һуула аад, өвөдтөөн мотоциклтай бүхы гражданинууд хадаа 1949 оной майн 5-һаа шимшэ хүрэтэр Гүрэнэй автотранспортин шалгон хэржиг үзэхэ пунктэй (Ленина, № 12) мотоциклуудай асарха ёһотой.

Автомобильна ажамхайнуудта автотранспортын техникческэ шалгалта хэрэгтэй үдэр тухай элээнэй хойто тээ нэмжэ сонсоһон байна.

Дээрэ дурсагдан эрлэтчүүдэй халт сгг соооо дүүргэтэ болон гүй байһанай түлөө элээнэй хүнүүд СССР-эй Министрүүдэй Совет 1936 оной июлиин 3